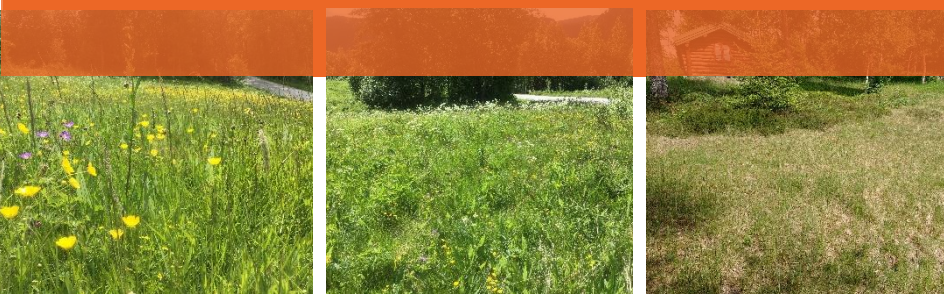

Skjøtselsplan for Hegggtveit, Bygland kommune, Agder fylke

Oppfølging av tradisjonell slåttemark som utvalgt
naturtype

Alexander Nilsson / Anders Thylén

Skjøtselsplan for Heggveit, Bygland kommune, Agder fylke

Forfattere: Alexander Nilsson / Anders Thylén

Publisert: 01.06.2023

Antall sider: 23 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Agder

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Nilsson, A., Thylén, A. 2023. Skjøtselsplan for Heggveit, Bygland kommune, Agder fylke. Oppfølging av tradisjonell slåttemark som utvalgt naturtype. Biofokus-rapport 2023-030. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Slåttemark Heggveit Foto: Anders Thylén

Biofokus rapport 2023–030

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-202-5

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Skjøtselsplanen for Heggteveit i Bygland kommune er utarbeidet av Biofokus på oppdrag fra Statsforvalteren i Agder. Skjøtselsplanen gir faglig funderte anbefalinger for restaurering og skjøtsel av den trua naturtypen slåttemark, og er i samsvar med handlingsplanen for Utvalgt naturtype slåttemark. Den baserer seg på feltbefaring og intervjuer med grunneieren.

Rapporten er delt inn i to hoveddeler. Første del gir en kort beskrivelse av slåttemark på Sørlandet. Andre del er rettet mot den som skal utføre skjøtsel og forvaltningen, og omhandler naturgrunnlaget og dagens drift i området, samt beskrivelsen av konkrete restaurerings- og skjøtselstiltak innenfor lokalitetene.

Som vedlegg finnes en beskrivelse av de verdifulle naturtypene som inngår i drifta. Den genererer i hovedsak informasjon rettet inn mot forvaltning, inkludert søkbare egenskaper for området i Miljødirektoratets naturbase.

Biofokus takker Statsforvalteren ved Marie Bjelland for godt samarbeid i prosessen med skjøtselsplanen. Vi takker også grunneier og skjøtselsansvarlig Susanne Hegenscheidt for faktaopplysninger, god dialog og verdifulle innspill til planen.

Oslo, 1. juni 2023

Alexander Nilsson og Anders Thylén

Heggteveit 15. juni 2022. Foto: Anders Thylén.

Innhold

1	Slåttemark på Sørlandet	5
2	Skjøtselsplan for lokalitet Heggveit	7
2.1	Innledning	8
2.2	Tradisjonell og nåværende drift	9
2.3	Artsmangfold og eventuelle observerte endringer	9
2.4	Mål for verdifull slåttemark	10
2.5	Restaureringstiltak	10
2.6	Skjøtselstiltak	11
2.7	Oppfølging av skjøtselsplanen	13
3	Kilder	15
	Vedlegg	16
	Bilder 16	
	Naturtypelokalitet(er)	18
	Artsliste	20
	Tiltakslogg, grunneiers/drifters notater	21
	Overvåkning, log	22

1 Slåttemark på Sørlandet

Tradisjonelle slåttemarker er naturenger i inn- og utmark med ville plantearter, som har blitt slått for å skaffe vinterfôr til husdyra. Slåttemarkene ble gjerne slått seint i sesongen, etter at de fleste plantene hadde blomstret og satt frø. De er ofte overflatelydda for stein, men har i mindre grad vært oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og er ikke- eller i liten grad gjødsla. Slåttemarkene har tradisjonelt vært høstbeita og kanskje også vårbeita. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer imidlertid fra sted til sted.

Slåttemarkene er ofte urterike (blomsterrike) og omtales gjerne som «blomsterenger». De huser også ofte et stort mangfold av insekter.

Artssammensetningen i slåttemarkene på Agder varierer med bl.a. avstanden til kysten, høyde over havet og jordsmonn. Etter fuktighetsforholdene i marka, skilles det mellom tørreng, friskeng og fukteng. Indre Agder har mange magre enger på grunnlendt mark og fattig grunnfjellsberggrunn. Med god hevd kan likevel fattig mark opptre relativt arts- og fargerik.

Tørrengene i skogsbygdene og dalstrøkene på Agder er de tradisjonelle «blomsterengene» med ryllik, blåklukke, gulaks, engkvein, prestekrage, smalkjempe, engfiol, firkantperikum, tiriltunge, legeveronika, stemorsblom og øyentrøst, og mer spredt med kattefot og engnellik. På mer næringsrik mark vokser flekkgrisøre, engtjæreblom og prikkperikum. På tørr mark i kyststrøkene vokser i tillegg kystgrisøre, bergmynte, rundskolm, gulmaure og blåmunke..

Tørr til frisk eng fra Landsverk i Gjerstad med prestekrage, blåklukke, engtjæreblom, føllblom, smalkjempe, hvitkløver, småsyre, tveskjeggveronika, engkvein, gulaks m.fl. T.h. tørreng fra Kjevik ved Kristiansand med mye prikkperikum og blåmunke bl.a. Begge foto ES.

I fattig *friskeng* (litt fuktigere eng) finnes på Agder gjerne finnskjegg, blåtopp, jonsokkoll, småengkall, bakkefrytle, ryllik, blåklukke, rødknapp, blåknapp, prestekrage, karve, gjeldkarve, engsyre, hvitkløver, tepperot, føllblom, engsoleie, øyentrøst, stormaure, tveskjeggveronika og legeveronika. Spredt kan også mindre vanlige arter som nattfiol, harerug, hvitkurle og solblom dukke opp. Hvitkurle og solblom står på den norske rødlista for arter (Artsdatabanken 2021).

Agder, og spesielt øvre Setesdal, er et kjerneområde for solblom i Norge. På frisk mark med rikere berggrunn eller på mark som tilføres rikt sigevann, kan det i tillegg vokse arter som rødsveve, skogstorkenebb, søstermarihånd, brudespore, marinøkkel og storblåfjær. Ved kysten kan man finne kystmaure, marigras og jordnøtt (Vest-Agder), og i fjellet vokser hvitkurle, grønncurle, svarttopp, fjellbakkestjerne og snøsøte i slik kulturmark. Flere av disse er trua i Norge i dag.

Planter en kan finne i slåttemarkene på Agder; f.v. rødknapp, harerug, tirilltunge og engnellik. Engnellik er relativt sjelden å finne. Alle foto ES.

I de fuktigste områdene vokser gjerne arter som: hvitbladtistel, enghumleblom, krypsoleie og hanekam.

Fuktig slåttemark med mye hanekam og duskstarr på Sandøya i Tvedestrand. Foto ES.

Mange gamle slåttemarkar brukes i dag til beite eller er grodd igjen. «Tradisjonelle» slåttemarkar har derfor blitt svært sjeldne og det er spesielt viktig at gjenværende slåttemarkar holdes i hevd. Generelle restaurerings- og skjøtselstiltak er omtalt i veiledningsheftet (Svalheim et al. 2018), og konkrete råd for skjøtsel av din lokalitet beskrives i denne skjøtelsplanen. Nærmere omtale av ulike plantearter fra engene finnes i Bondens kulturmarksflora for Sørlandet (Bele et al. 2011). Mye av denne teksten om slåttemark på Sørlandet er hentet fra den.

2 Skjøtselsplan for lokalitet Heggteveit

GRUNNEIER: Susanne Hegenscheidt		ANSVAR SKJØTSEL: Susanne Hegenscheidt		LOKALITETSVERDI I NATURBASE ¹ : Lokalitet 1 [B]
DATO UTARBEIDING AV 1.SKJØTSELSPLAN: [31.02.23]			DATO BEFARING (1.SKJ.PL.): [15.06.22]	
KONTAKT MED GRUNNEIER/BRUKER (TELEFON, BEFARING, EPOST MM): Befaring og dialog med grunneier 15.06.22. Grunneier har også fått uttale seg til utkast av planen.				
1.SKJØTSELSPLAN UTFORMET AV: Alexander Nilsson og Anders Thylén				FIRMA: Biofokus
UTM SONE LOKALITET(ER): 32V	NORD: 6554384	ØST: 83524	GNR./BNR.: 28/14	
LOKALITET: Heggteveit		NÅVÆRENDE AREAL PÅ SKJØTSELSPLAN-/NATURBASE LOKALITET: 3,7 daa	AREAL (ETTER EVENTUELL RESTAURERING): 4,5 daa	
DEL AV VERNEOMRÅDE: Nei HVILKET VERN:		DEL AV UTVALGT KULTURLANDSKAP: Nei		

¹ Verdisettingen er definert etter DN Håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) og faktaark for slåttemark, utformet av Ellen Svalheim (Svalheim upubl).

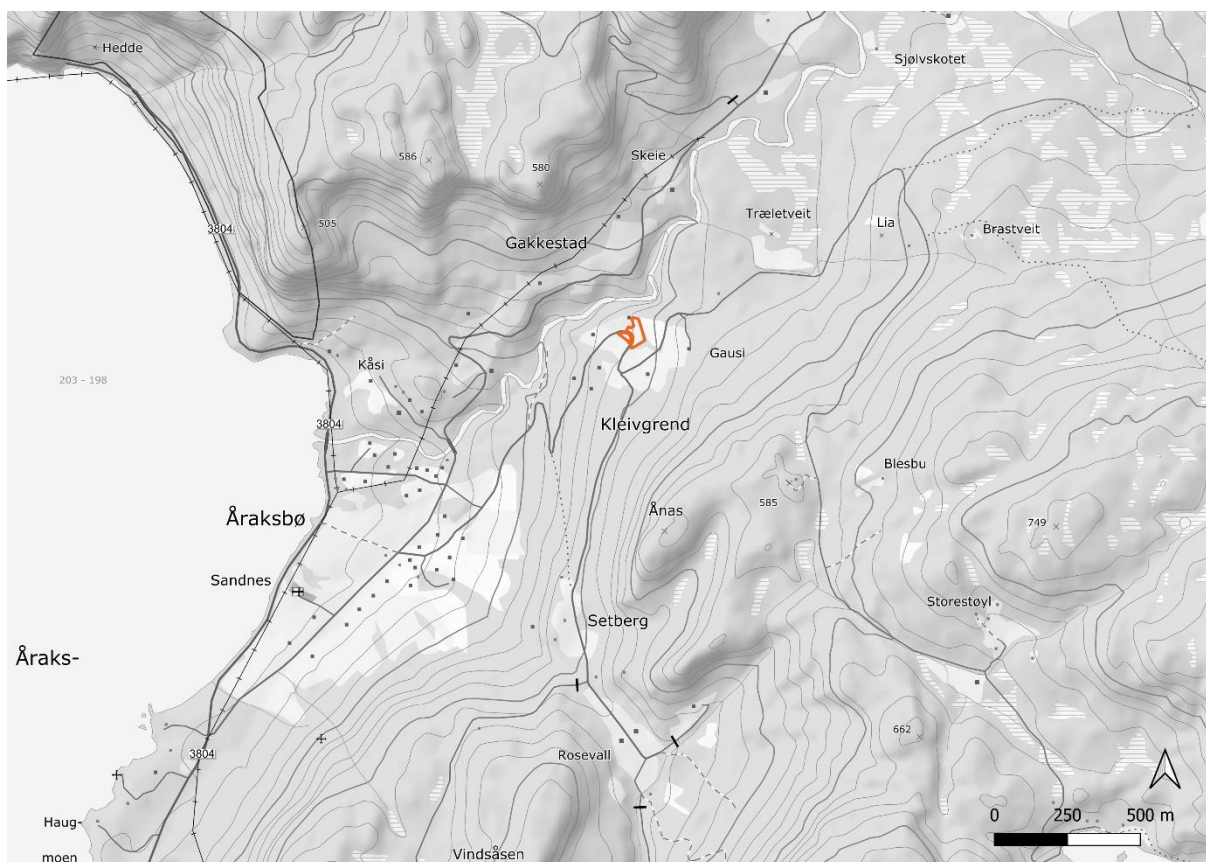
2.1 Innledning

Biofokus har på oppdrag for Statsforvalteren i Agder kartlagt naturverdier på Heggteveit i Bygland kommune. Lokaliteten ligger ved Kleivgrend og har gårds- og bruksnummer 28/14. Oppdraget er utført som en del av Statsforvalterens arbeid med kartlegging og oppfølging av trua naturtyper.

Lokaliteten er fra tidligere registrert som naturbeitemark med B-verdi av Christian Steel og Roald Bengtson i 2013 (Miljødirektoratet 2023b). Det er flere registreringer av både karplanter og insekter innenfor undersøkelsesområdet (Artsdatabanken og GBIF Norge 2023).

Feltarbeidet i 2022 ble utført i godt vær og gode undersøkelsesforhold den 15. juni. Data fra feltarbeidet er digitalt innsamlet ved hjelp av NiN-App utviklet for kartlegging etter Miljødirektoratets instruks basert på NiN2 (heretter omtalt som MI) (Miljødirektoratet 2023a). Lokaliteten er i tillegg vurdert etter DN-Håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) for å se om den kvalifiserer til utvalgt naturtype. Artsfunn er lagt inn i BioFokus Artsfunnbase (BAB) slik at de vil fremkomme i Artskart.

Lokaliteten består av en engteig som ligger i tilknytning til bygningene på garden. Området ligger i et jordbrukslandskap øst for Åraksbø. Berggrunnen består av biotittgranitt (NGU 2023a), som i utgangspunktet utgjør et middels rikt grunnlag for vegetasjonen. Jordsmonnet består av et sammenhengende morenedekke, stedvis med stor mektighet (NGU 2023b). Åraksbø ligger i grensen mellom svakt (O1)- og klar oseenisk seksjon (O2), i sørboreal vegetasjonssone (Moen, 1998).

Figur 1: Oversiktsbilde over Heggteveit i landskapet ovenfor Åraksbø.

Lokaliteten har etter DN-13 metodikk fått B-verdi (viktig), og er dermed utvalgt naturtype. Etter MI-metodikk har lokalitetens østre deler fått «Høy kvalitet», mens vestre deler har fått «lav kvalitet».

Figur 2: Naturtypeavgrensning med vurdering av lokalitetskvalitet etter Miljødirektoratets instruks.

2.2 Tradisjonell og nåværende drift

Det finnes lite tilgjengelig informasjon om historisk drift på Heggveit, men beliggenheten tatt i betraktning er det sannsynlig at arealet ble fulldyrket fram til rundt 1950 og deretter har vært brukt som slåtte-mark (Svalheim 2008). Det kan ha vært brukt noe kunstgjødsel her på 1960-tallet. Nåværende grunneier har nylig overtatt eiendommen og slo for første gang i august 2021. Før det hadde det ifølge grunneier ikke vært slått på to år. I forvaltningsplanen for Åraksbø (Svalheim, 2008) nevnes det at «skjøtsel bør gjenopptas (...)», og det samme nevnes i naturtypebeskrivelsen til Steel og Bengtson (2013). Dette indikerer at skjøtselen har vært marginal de siste femten årene, og at det derfor er stort potensiale for å øke engas kvaliteter dersom skjøtselen igangsatt i 2021 videreføres.

2.3 Artsmangfold og eventuelle observerte endringer

Artsmangfoldet i enga regnes som middels rikt. Det forekommer en del arter som indikerer langvarig hevd som eng og lite gjødsling. Eksempler på slike arter er prestekrage, tiriltunge, knollerteknapp og jonsokkoll. Enga er av en frisk type, noe stor forekomst av hvitbladtistel og skogstorkenebb understreker. Ellers er det også registrert enkelte nitrogenkrevende arter i enga, spesielt ut mot kantene. Hundegras

og hundekjeks er eksempler på to slike arter som er lite ønskelig i slåttemark, men som det likevel finnes en god del av i slåttemarka på Heggveit..

2.4 Mål for verdifull slåttemark

HOVEDMÅL FOR LOKALITETEN(E):

Utvikle og opprettholde artsrik og åpen slåttemark, uten preg av gjengroing. På sikt øke artsmangfoldet på engene av både karplanter og insekter.

EVENTUELLE SPESIFIKKE MÅL FOR DELOMRÅDER:

Restaurere skjøtselssone 2, samt fjerne trær i kantsonene for å slippe til mer lys på enga.

TILSTANDSMÅL FOR ENKELTE AV ARTENE:

Øke mengden krevende slåttearter, som prestekrage, tiriltunge og jonsokkoll. Disse artene er per nå relativt fåtallige på enga.

Redusere mengden nitrogenkrevende arter, som hundekjeks og hundegras.

2.5 Restaureringstiltak

RESTAURERINGSTILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UKE)
Rydding av trær og busker. Rydding kan gjøres gradvis over et par år for å unngå grønngjødsling og mye oppslag. Ryddeavfall/kvist fjernes etter rydding og deponeres/brennes utenfor slåtteenga. Større trær kan gjerne hogges og tas ut på frossen mark for å unngå skader. Busk og kratt bør ryddes på vår-forsommer for å svekke plantene og begrense mengden oppslag.	2023-2025	Sone 2 (og kantene rundt sone 1)	Trehogst vinter. Krattrydding vår-forsommer

Enga på vestsiden av veien er ganske gjengrodd etter å ikke ha vært i bruk på lenge. Langs kantene på den store enga øst for veien har det også kommet opp en del yngre trær som skygger ut deler av enga. Det kan være fordelaktig å fjerne en del av trærne for å slippe til mer sollys på enga. Disse kan med fordel hogges i vinterhalvåret, og det er viktig at kvister og trær ikke blir liggende på enga. Dersom disse blir liggende vil de kunne tilføre enga en ugunstig gjødslingseffekt. For å unngå grønngjødsling og mye oppslag kan det være greit å ikke hogge alle trærne på en gang, men gjøre det gradvis over et par år.

2.6 Skjøtselstiltak

Slått

SLÅTTETILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSRUM (MND/UKE)
Årlig slått i august. Slått med tohjuls slåmaskin, ljà eller kantklipper. Slå ikke lavere enn 5-10 cm (ikke plenkort) for å skåne engplantene. Etter slått bakketørkes høyet i 2-4 dager før det rakes sammen og alt av plantemateriale fjernes fra engene og kjøres bort, fortrinnsvis for bruk som fôr. Høyet kan alternativt dumpes utenfor engene, dette må gjøres på nedsiden for å unngå næringstilsig til enga.	Årlig	Sone 1 og 2	Siste halvdel av august.
To årlige slåtter over en restaureringsperiode på 2-4 år. Første slått relativt tidlig	2023-2025	Sone 2	Slått juni/juli og sent august

Figur 3: Skjøtselssoner på Heggveit.

Dersom slåttetidspunktet (siste halvdel av august) er lite gunstig av praktiske årsaker, kan slåttetidspunktet endres. Det kan flyttes til enten første halvdel av august eller tidlig september. Sistnevnte kan imidlertid være noe seint. Det viktigste er imidlertid at lokaliteten slås hvert år. Værvariasjoner kan også føre til at det er fornuftig å variere slåttetidspunktet, og kanskje kan det være gunstig for mangfoldet at det slås til litt ulik tid fra år til år.

For skjøtselssone 2 er det aktuelt å slå to ganger de første årene for å forsøke å utarme jorda noe. Dersom det er for tidkrevende med to slåtter i året, er også en i året greit, men det vil da ta noe lengre tid før man vil kunne se store endringer i artsmangfold. Skal det slås to ganger anbefales det at første slått tas relativt tidlig, gjerne ved månedsskifte juni/juli og at andre slått tas som i sone 1, i løpet av andre halvdel av august. Etter noen år med restaureringsslått i sone 2, kan det være aktuelt å tørke noe av graset fra sone 1 i sone 2 for å spre noen av artene derfra over dit.

Generelt gjelder for skjøtselsslått:

- Slått bør skje etter at de fleste artene har blomstret og satt frø (som regel ikke før i siste halvdel av juli). Slåttetidspunktet vil variere fra år til år ut fra variasjoner i været og vekstsesongen. Følg derfor med på blomstring og frøsetting!
- Graset bakketørkes 2-3 dager før det fjernes fra området.
- Områdene kan slås med liten lett traktor med slåmaskin, tohjulsslåmaskin eller ljå, avhengig av bratthet. Kantklipper med skjæreblad kan benyttes på mindre areal der det er vanskelig å komme til med maskiner.
- Ikke bruk tunge maskiner, spesielt i de fuktige partiene, som kan påføre komprimering av jorda og kjøreskader.
- Unngå bruk av kunstgjødsel, gylle eller husdyrgjødsel.

Beiting

BEITETILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBRUK M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSROM (MND/UKU)
Etterbeite i noen dager (om mulig).	Årlig	Sone 1 og 2	September

Dersom det lar seg gjøre vil det være gunstig med etterbeite av storfe, sau, geit eller hest i noen dager i september. Dette både for å få litt tråkk på enga, men også for å holde noe av etterveksten seint på sesongen nede. Det er en fare for at etterveksten etter slått legger seg som daugras og akkumuleres. Dersom det ikke er praktisk mulig å få tak i beitedyr, men det likevel hoper seg opp mye daugras, kan en ekstra slått seint i september være aktuelt.

Generelt gjelder for beiting i slåttemark:

- Beiting kan være positivt for slåttemarka, og har vært tradisjon mange steder.

- Unngå beite dersom det er insektarter eller karplantearter i slåtteenga som blir negativt påvirket. Dette må evalueres av skjøtselsansvarling kontinuerlig og krever god oppfølging.
- Tunge storferaser bør ikke beite slåttemark (pga. tråkkskader). Heller ikke saueraser som selektivt beiter arter som er ønsket i enga.
- Høstbeiting hindrer opphopning av daugras (som gir grønngjødsling) og letter spiringen neste vår.
- Beiting gir tråkkspor som frøplanter kan spire i.
- Hvis arealet vårbeites, blir slåttan seinere (da blomstring/frøsetting kommer seinere igang)
- Unngå tilleggsføring inne på slåttemarka.
- Slåttemark med rik vårblomstring (f.eks. med tidligblomstrende orkideer og marinøkler) bør ikke beites.
- Beit gjerne nærliggende skog, hagemark eller naturbeiter i sammenheng med slåttemarka. Det vil gi utveksling av frø og gener mellom ulike arealer.
- Isådde, fulldyrka kulturenger bør ikke beites sammen med slåttemarka. Dette for å hindre spredning av uønska arter inn i slåttemarka.

Andre aktuelle skjøtselstiltak

TILTAK (KORT BESKRIVELSE, REDSKAPSBruk M.M.)	PRIORITERING (ÅR)	AREAL/ (DEL)OMRÅDE	TIDSRUM (MND/UKU)
Rydding av kratt og oppslag.	Ved behov	Sone 1 og 2.	Mai-juni

2.7 Oppfølging av skjøtselsplanen

NESTE REVIDERING/EVALUERING ÅR:

2032. Dersom skjøtselsregimet som er beskrevet her følges, er det ikke nødvendig med ny revidering før om 10 år. Det er ikke forventet at skjøtselsregimet vil medføre store endringer de første kommende årene, men om 10 år vil man forhåpentligvis kunne observere en god del endringer

BEHOV FOR YTTERLIGERE REGISTRERING AV SPESIFIKKE NATURTYPER OG/ELLER ARTSGRUPPER:

Nei

GJENNOMFØRTE ELLER PÅBEGYNT TILTAK:

Slått i østre deler i 2021

PERSON(-ER) SOM HAR ANSVAR FOR Å GJENNOMFØRE TILTAKENE I SKJØTSELSPLANEN:

Susanne Hegenscheidt

3 Kilder

- Artsdatabanken. 2018a. Fremmedartslista 2018. <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Artsdatabanken. 2018b. Norsk rødliste for Naturtyper 2018. <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- Artsdatabanken og GBIF Norge. 2023. Artskart - internettportal for artssøk. <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Bele, B., Svalheim, E. og Norderhaug, A. 2011. Bondens kulturmarksflora for Sørlandet. Bioforsk Fokus 6(4) 2011.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). DN-håndbok 13. https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/dirnat2/attachment/54/handbok-13-080408_low.pdf
- Miljødirektoratet. 2023. Naturbase. <http://kart.naturbase.no/>
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.
- NGU. 2023a. Interaktivt berggrunnskart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. <https://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>
- NGU. 2023b. Interaktivt løsmassekart fra Norges geologiske undersøkelser sin digitale karttjeneste. http://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/
- Svalheim, E., Garnås, I. og Hauge, L. 2018. Slåttemark, veileder for restaurering og skjøtsel. NIBIO Rapport 4/151/2018. https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmloi/bitstream/handle/11250/2579098/NIBIO_RAPPORT_2018_4_151.pdf
- Svalheim, E. J. upubl. Utkast til faktaark for naturtypen slåttemark, versjon 29. nov 2014, revidert 2018.

Vedlegg

Bilder

Figur 4: Deler av enga med en del daugras.

Figur 5: Frisk eng med fin hevd.

Naturtypelokalitet(er)

Figur 6. Kart over naturtypeavgrensningene i området.

Nordre Heggteveit

Naturtype: D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)

Kartlagt: 15/07/2023

Nøyaktighet: Meget god (5 - 20m)

Størrelse: 3767 m²

Tilstandsvurdering: God

Naturmangfoldvurdering: Moderat

Samlet lokalitetskvalitet basert på Miljødirektoratets instruks: Høy lokalitetskvalitet

Verdi etter DN-håndbok 13: Viktig (B-verdi)

Tilstand beskrivelse: Lokaliteten er i god hevd med årlig sen slått, hvilket er utslagsgivende for god tilstand. Enga er åpen og stort sett fri fra busker og trær. Svak gjengroing fra kant i sør og sørøst. Lengst nord har et parti vært skjøttet som plen over noen år.

Naturmangfold beskrivelse: Oppnår moderat naturmangfold grunnet to kartleggingsenheter. Det er ikke registrert rødlistearter hverken nå eller tidligere. Arealet har et forholdsvis stort artsmangfold, men kun fem arter som regnes som habitatspesifikke.

Verdivurdering basert på DN-Håndbok 13: Etter faktaark for slåttemark fra 2018 oppnår lokaliteten høy vekt på areal (godt over 1 daa) og middels vekt på typevariasjon da enga i noe grad har varierende fuktighetsforhold. Den oppnår lav vekt på tyngdepunktarter, da kun 6 arter er registrert, og lav vekt på rødlistearter ettersom ingen ble registrert. Potensiale for forekomst av rødlistede arter er per i dag ikke veldig stort, men med målretta skjøtsel bør potensiale øke. Det er også brukbart potensiale for sjeldne og rødlista arter av insekter i området. Basert på dette vurderes arts mangfold samla sett til middels. Den oppnår middels til høy vekt på tilstand og påvirkning da store deler lokaliteten er slått de seinere åra og avlinga er fjerna. Enkelte kantsoner er fremdeles noe mer prega av gjengroing, og mindre arealer er mer næringsrike på grunn av at deler av enga ikke har vært slått på en stund. Til sist oppnår den middels til høy vekt på landskapsøkologi, da den ligger i et gammelt kulturlandskap med flere verdifulle slåttemarkar. Samlet sett oppnår derfor lokaliteten verdien Viktig - B. Verdien kan styrkes ytterligere gjennom videre målrettet restaurering og påvisning av rødlistearter. Denne friske utformingen er sjeldent så intakt som her, dette trekker verdivurderingen noe opp.

Artsliste

Tabell 1: Artsliste for Heggteveit, basert på feltkartlegging (15.06.2022) og eksport fra Artskart (21.02.2023) (Artsdatabanken og GBIF Norge 2023).

Artsgruppe	Latinsk navn	Norsk navn	Kategori	Seneste funn
Karplanter	<i>Cirsium heterophyllum</i>	Hvitbladtistel	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Geranium sylvaticum</i>	Skogstorkenebb	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Lathyrus linifolius</i>	Knollerteknapp	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Luzula multiflora</i>	Bakkefrytle	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Rumex acetosa</i> car. <i>Acetosa</i>	Engsyre	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Prestekrage	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Galium album</i>	Stormaure	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjødurt	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Dactylis glomerata</i>	Hundegras	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Hundekjeks	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	Geitrams	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Trifolium pratense</i>	Rødkløver	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Vicia cracca</i>	Fuglevikke	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Taraxcum officinale</i> agg.	Ugrasløvetenner	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Maianthemum bifolium</i>	Maiblom	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Viola canina</i>	Engfiol	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Ajuga pyramidalis</i>	Jonsokkoll	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Hieracium vulgatum</i> agg.	Beitesvever	LC	15.06.2022
Karplanter	<i>Hieracium laevigatum</i> agg.	Stivsvever	LC	15.06.2022

Tiltakslogg, grunneiers/drifters notater

[Her er det plass for grunneier å føre inn sine egne notater som gjelder gjennomføring av tiltakene. Ved å ha slike notater samla, vil det være lettere å sammenstille erfaringene når planen skal revideres. Husk å sett av nok plass/flere sider for dette.]

AREAL/DELOMR ÅDE:	TYPE TILTAK (EKS SLÅTT, RYDDING, BEITING)	PERIODE	ANTALL DAGSVERK / TIMER	ÅR

Overvåkning, log

[I enkelte tilfelle kan f. eks grunneier/bruker ha interesse av/artskunnskap nok til å telle opp enkeltindivider av særskilte planter innen et avgrensa fast, område på noen få m² hver sesong. Dette kan være verdifull artsinfo å legge til rette for. Å fylle ut en slik tabell kan da være et (overvåknings)tiltak som nevnes under 2.9.3:]

POSISJON/FELT:	ART	DATO	ANTALL INDIVIDER	ÅR

Biofokus

– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2023–030
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-202-5

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no